

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๑๒/๓๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 17731
ร.ส.อ. ล.ก. 2559 8-30

๒๕

สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การขอความเห็นชอบต่อร่างเอกสารที่จะมีการลงนามหรือรับรองระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๘ และครั้งที่ ๒๙ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณาเพิ่มเติม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๓๑๕๕๑
ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วนกรณีการขอความเห็นชอบต่อร่างเอกสารที่จะมีการลงนามหรือรับรองระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๘ และครั้งที่ ๒๙ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอความละเอียดครบถ้วนแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และหลักเกณฑ์การพิจารณาความหมายและองค์ประกอบของคำว่าหนังสือสัญญาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ แล้วเห็นว่า กระทรวงการต่างประเทศเสนอเอกสารที่เป็นผลลัพธ์การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๘ และครั้งที่ ๒๙ ระหว่างวันที่ ๖-๘ กันยายน ๒๕๕๙ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา จำนวน ๑๗ ฉบับ ดังนี้

ก. เอกสารที่จะมีการรับรอง จำนวน ๑๓ ฉบับ ประกอบด้วย

(๑) เอกสารที่จะมีการรับรองโดยผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนกับเลขาธิการสหประชาชาติ จำนวน ๑ ฉบับ ได้แก่ ร่างแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างอาเซียนกับองค์การสหประชาชาติ ปี ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๐ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดกรอบแนวทางการร่วมมือระหว่างอาเซียนกับองค์การสหประชาชาติ ในช่วง ๕ ปี (ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๐) ครอบคลุมในด้านการเมืองความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม และวัฒนธรรม

(๒) เอกสารที่จะมีการรับรองโดยผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียน จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน ฉบับที่ ๓ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแผน ๕ ปี (ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๐) เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาในประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม ๒) ร่างปฏิญญาเวียงจันทน์ว่าด้วยการรับรองแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน ฉบับที่ ๓ มีสาระสำคัญเป็นการรับรองแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน ฉบับที่ ๓ ๓) แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดทิศทางการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมโยงในอาเซียน สำหรับระยะ ๑๐ ปี (ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๕) เพื่อสานต่อการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทฉบับเดิม และ ๔) ร่างปฏิญญาเวียงจันทน์ว่าด้วยการรับรองแผนแม่บทว่าด้วย

ความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ ซึ่งเป็นการรับรองแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕

(๓) เอกสารที่จะมีการรับรองโดยผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนและผู้นำสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างแถลงการณ์ร่วมของการประชุมสุดยอดอาเซียน-สาธารณรัฐประชาชนจีน ครั้งที่ ๑๙ ในโอกาสครบรอบ ๒๕ ปี ของความสัมพันธ์อาเซียน-สาธารณรัฐประชาชนจีน ก้าวสู่หุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์อาเซียน-สาธารณรัฐประชาชนจีนที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น มีสาระสำคัญเป็นการแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ของอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งประเด็นเกี่ยวกับทะเลจีนใต้ ๒) ร่างแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยการปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการเผชิญหน้าอย่างไม่คาดฝันในทะเลจีนใต้ มีสาระสำคัญเป็นการยืนยันการยึดถือตามหลักการและวัตถุประสงค์ของตราสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้ เพื่อส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค และ ๓) ร่างแนวทางสำหรับการสื่อสารสายด่วนระหว่างเจ้าหน้าที่อาวุโสของกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีนในการตอบสนองเหตุฉุกเฉินทางทะเลในการปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดขอบเขตและขั้นตอนสำหรับการสื่อสารโทรศัพท์สายด่วนระหว่างเจ้าหน้าที่อาวุโสของกระทรวงการต่างประเทศอาเซียน-สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อส่งเสริมความไว้วางใจ สันติภาพ และเสถียรภาพในทะเลจีนใต้

(๔) เอกสารที่จะมีการรับรองโดยผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนบวกสาม จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างแถลงการณ์อาเซียนบวกสามว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคในการลดความยากจนและช่องว่างของระดับการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ และ ๒) ร่างแถลงการณ์อาเซียนบวกสามว่าด้วย “สูงวัยอย่างมีศักยภาพ” มีสาระสำคัญเป็นการแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันของผู้นำในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุในภูมิภาค และการรับมือกับประเด็นสังคมผู้สูงอายุ

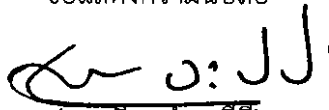
(๕) เอกสารที่จะมีการลงนามโดยผู้นำประเทศที่เข้าร่วมการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit (EAS)) จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างปฏิญญาเวียงจันทน์ว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านการพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานในเอเชียตะวันออก มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแนวทางความร่วมมือเพื่อลดปัญหาความยากจนและลดช่องว่างด้านการพัฒนาภายในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ๒) ร่างแถลงการณ์การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยการไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ มีสาระสำคัญเป็นการแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการสนับสนุนการไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ และ ๓) ร่างปฏิญญาการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการสนองตอบผู้ย้ายถิ่นฐานในสภาวะวิกฤติและการค้ามนุษย์ มีสาระสำคัญเป็นการแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการส่งเสริมความร่วมมือเกี่ยวกับการคุ้มครองและรับมือกับผู้ย้ายถิ่นฐานเหยื่อการค้ามนุษย์ ผู้ลี้ภัย

เอกสารทั้ง ๑๓ ฉบับข้างต้นเป็นการแสดงเจตนารมณ์ระหว่างผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียน ผู้นำประเทศในกรอบความร่วมมือต่าง ๆ กับอาเซียน และเลขาธิการสหประชาชาติกับอาเซียน แล้วแต่กรณี ที่จะดำเนินความร่วมมือระหว่างกันในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยมีได้ใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายจะก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ

ข. เอกสารที่จะมีการลงนาม จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่ ร่างสารขยายจำนวนภาคีในสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จัดทำขึ้นระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ และประเทศชิลี ประเทศอียิปต์ ประเทศอิหร่าน และประเทศโมร็อกโก ตามลำดับ มีสาระสำคัญเป็นการให้ความเห็นชอบต่อการภาคยานุวัติเพื่อเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาดังกล่าวของรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลี รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรโมร็อกโก รวม ๔ ประเทศ แสดงถึงเจตนาที่จะก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าลักษณะการเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ แต่โดยที่เนื้อหาของร่างสารฯ ทั้ง ๔ ฉบับ เป็นเพียงการให้ความเห็นชอบต่อการภาคยานุวัติของ ๔ ประเทศข้างต้น โดยไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาณาเขตไทย ความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศ และไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพนธ์ ธะกัณ)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๗๙๐๐-๙ ต่อ ๒๒๐๕ (นางสาวศิริพรฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๘๕๗

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th